

СТА Н О В И Щ Е

от доц. д-р Бойка Ивайлова Чернева,
член на научно жури по обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”
по Конституционно право от област на висшето образование 3. Социални, стопански и
правни науки, професионално направление 3.6. Право, в катедра „Конституционноправни
науки“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

Единствен кандидат в конкурса: доц. д-р Пламен Веселинов Киров

1. Данни за кандидата:

Доц. д-р Пламен Киров е утвърден учен и преподавател по Конституционно право. Той придобива ОКС „магистър по право“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1985г. Успешно защитава докторска дисертация през 2000 г., а от 2004г. е доцент по Конституционно право. Професионалното развитие на доц. Киров обхваща значима преподавателска и научна дейност в редица университети. От 2006г. той е съдия в Конституционния съд на Република България и има богат практически опит в сферата на конституционното правосъдие.

Професионалната дейност на кандидата е изцяло в областта на конституционното право и общественно-политическия живот на държавата. Той е член на Централната изборителна комисия за избиране на народни представители (1997-2005), а през 1996г. и 2001г. е заместник-председател на Централните изборителни комисии за избиране на президент и вицепрезидент на Републиката; секретар по юридическите въпроси на президента на Република България (2002-2006); председател на Правния съвет на президента на Република България (2005-2006г.) и други. От 2007 г. доц. Пламен Киров е представител на Република България във Европейската комисия за демокрация чрез право на Съвета на Европа (Венецианска комисия).

Доц. Киров допринася за развитието на правната наука и практика чрез участието си в редица професионални съюзи, сред които Българската асоциация по Конституционно право, Българската асоциация по философия на правото и Съюза на юристите.

2. Преподавателска дейност на кандидата

2.2. Лекционни курсове

Доц. д-р Пламен Киров е автор и водещ преподавател на лекционни курсове по Конституционно право, Сравнително конституционно право, Изборителни системи и изборителни процедури, Европейски изборителни системи, Организация на правозащитните институции, Основни права на човека и гражданина, Защита правата на човека. Лекционните курсове отразяват научните постижения на кандидата и неговия професионален опит в областта на тълкуването и прилагането на Конституцията на РБ.

Кандидатът е преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, Нов български университет, Академия на МВР, Университет за национално и световно стопанство, РУ „Ангел Кънчев“, ЮЗУ „Неофит Рилски“. Със своята преподавателска дейност допринася за обучението на студентите, изучаващи специалността „Право“.

2.2. Ръководство на докторанти и други

Доц. Киров е научен ръководител на две успешно защитени докторантури на тема: „Местното самоуправление в българския конституционен модел след 1991 г.“ – докторант Пламена Пенова и „Учредителната власт в българските и европейските конституционни модели“ – докторант Александър Цеков.

В рамките на своята преподавателска и научна дейност доц. Киров е осъществявал научното ръководство по проекти на НИС в катедра „Конституционноправни науки“ към Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Като научен ръководител доц. Киров подпомага развитието на младите учени.

Преподавателската дейност на кандидата отговаря на изискванията на *чл. 29, ал.1 от Закона за развитието на академичния състав в РБ (ЗРАСПБ) за заемането на академичната длъжност „професор“*.

3. Научноизследователска дейност. Публикации на кандидата, представени за рецензиране в рамките на конкурса

Доц. Пламен Киров е автор на 37 научни публикации в областта на Конституционното право. В рамките на конкурса са представени за рецензиране 16 публикации със съответния приносен характер, както следва:

- *Монография, „Конституиране на представителното управление в България“*. С., Сиела, 2015

Монографията е първото цялостно изследване на конституционните основи на съвременното представително управление. Приносите се изразяват в анализиране на теоретичните, сравнителноправните и националните проблеми на политическото представителство. Изследват същността, историческото развитие, предимствата и недостатъците на политическото представителство. Оригинално се дискутират съвременните проблеми на избирателната система при формиране на представителното управление, основано на равно избирателно право.

Предлага се нова теоретична концепция за разграничаването на избирателните системи на основата на техните елементи. Изследването отделя внимание и на въведените с Конституцията и законите ограничители на политическия плурализъм.

- *Президентската институция – проблеми и предизвикателства*. – В: *България в Европейския съюз, фондация „Фридрих Еберт“*, С., 2006.

В публикацията се разглеждат теоретичните конструкции и натрупаната политическата практика за отделяне на самостоятелна „президентска власт“.

- *Класическият дебат за политическото представителство и критериите за оценка на избирателната система*. – В: *„130 години български конституционализъм – проблеми и тенденции“*, том 1, *Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“*, С., 2009, с. 55 – 75

Авторът поддържа тезата, че законодателната, изпълнителната и съдебната власт не са в йерархическа зависимост от президента на Републиката, като се анализира неговата интегрираща функция на държавен глава. Също така промулгацията се обосновава като правно волеизявление, пораждащо правни последици – влизането на закона в сила. В публикацията се аргументира изводът, че не съществува идеален модел на избирателна система.

- *Концепцията за пропорционалното представителство*. – В: *„130 години български конституционализъм – проблеми и тенденции“*, том 2, *Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“*, С., 2009, с. 67–92.

Публикацията изяснява същността на различните модели на пропорционалната избирателна система. Изследването изгражда цялостна концепция на пропорционалното представителство и анализира неговите относителни предимства.

- *Рационализиране на българската изборителна система.* – В: „Национални и европейски измерения на съвременния конституционализъм“, том 1, Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2010, с. 45-64.

Анализира се подробно положителните и проблемните страни на българския модел на изборителна система. Публикацията разглежда периода, в който се прилага действащата изборителна система на Република България. Авторът не прави категорични изводи за положителните страни и недостатъците на механизма за провеждане на изборите. Научният анализ се използва за да се формулират предложения за промяна.

- *Съвременни предизвикателства към представителното управление.* – В: „Национални и европейски измерения на съвременния конституционализъм“, том 2, Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2010, с. 77-97

Научните приноси са свързани с анализиране на съвременни тенденции във функционирането на представителното управление. Разглеждат се критериите за успешно държавно управление, политическото представителство, предоставянето на възможност на гражданите за реален избор измежду противостоящи си идеи в открита обществена дискусия.

- *За вота на недоверие и вота на доверие към Правителството в българския конституционен модел.* – В: „Двадесет години от приемането на Конституцията на Република България. Материали от научната конференция, Велико Търново, 3 юни 2011 г.“, С., Софи-Р, 2011, с.282-299

Публикацията представя и подлага на критика спорове за съдържанието, процедурата прилагане, съотнасянето и правните последици на двата конституционни института вот на недоверие и вот на доверие. Аргументира се, че вотът на доверие е самостоятелен конституционен институт, който има собствена и юридическа и политическа роля.

- *Съвременни предизвикателства пред плуралистичната демокрация.* – В: „Ние в науката и науката в нас“, Фабер, Велико Търново, 2013, с. 522-538

Публикацията анализира причините за все по-честото използване на „политическото инженерство“. Причините се търсят в засилващата се тенденция на упадък на традиционните политически партии в страните с либерална демокрация

- *Дефекти в съвременното представително управление.* – В: „Римско и съвременно публично право“, С., Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2013, с. 248-267

В публикацията се изследват популистките тенденции в политическите системи на новите демокрации, като следствие на радикалната социално-икономическа промяна. Авторът отново задълбочено изследва политическото представителство

- *Законодателни уредби на изборителното право на гражданите.* – В: „135 години от приемането на Търновската конституция“, Сиби, С., 2014, с.345-358

Публикацията проследява конституционното закрепване на активното и пасивното изборително право и неговата законодателна интерпретация в четирите конституционни модела, действали в България.

Аргументира се тезата, че четирите класически демократични принципа на европейските изборителни системи – принципите на всеобщото, равното и прякото изборително право с тайно гласуване са неизменна част от българското конституционно право, още от зараждането .

- *Конституционноправни проблеми на електронното гласуване.* – В: „Конституционни изследвания 2010-2011 г. Двадесет години от приемането на четвъртата българска конституция – конституционен консенсус и конституционни конфликти“, Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2014, с. 13-33

Основният извод в изследването е, че въвеждането на електронно гласуване трябва да отговори на сериозна обществена потребност, която да е непосредствено свързана с механизма на упражняване на активното изборително право. Научните приноси са в посока дискутиране и разкриване на политическите и правните аспекти на проблема.

- *Демократични стандарти за функциониране на изборителните системи.* – В: „Конституционни изследвания 2010-2011 г. Двадесет години от приемането на четвъртата българска конституция – конституционен консенсус и конституционни конфликти“, Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2014, с. 207-234

В изследването се обосновава възгледът за изборителната система като система от правоотношения, поради което според автора принципите на изборителната система задължително следва да са установени в обективното изборително право без да се засяга техния независим по отношение на обективното право характер. Последователно се защитава становището, че принципите на изборителното право са и принципи на изборителната система.

- *Принцип за уседналост в контекста на скритата ревизия на Конституцията.* – В: „Конституционни изследвания 2010-2011 г. Двадесет години от приемането на четвъртата българска конституция – конституционен консенсус и конституционни конфликти“, Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, С., 2014, с. 423-443

Научен принос представлява поставянето на дискусия на въпроса може ли със закон различни парламентарни мнозинства да въвеждат ограничения или да разширяват кръга от изборителите или общността на лицата, които могат да се регистрират като кандидати в различните избори. Подобен подход неприемлив за автора трудно би могъл да се възприеме подобен конституционен подход. Подробно са изложени аргументи в подкрепа на тезата, включително критика на практиката на КС.

- *Върху правото на мнение.* – В: “Конституционни изследвания 2012-2013 г. Конституционноправна защита на основните права и свободи“, Унив. изд. “Св. Кл. Охридски“, С., 2014, с. 40-59

Публикацията разглежда противоречието между правната уредба на политическата свобода и загубата на политическата автономия от гражданите. Обосновава разбирането, че при правното закрепване на т.нар. позитивна свобода гражданинът се определя като основен субект на политическия процес, а основното призвание на политическата свобода е да въздейства върху политическата система. Отново задълбочено е анализирана практиката на КС.

- *Конституционно недопустимост на дискриминацията.* - В: „Конституционни изследвания 2012-2013 г. Конституционноправна защита на основните права и свободи“, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, С., 2014, с. 221-240

Публикацията разглежда правния принцип за равноправие на гражданите, съдържащ се в чл. 6, ал. 2 от КРБ. Авторът тълкува трайната практика на КС, според която изброяването на различни социални признаци в чл. 6, ал. 2 не е изчерпателно. Социалният признак не е основание за изключение от този принцип.

- *За допустимите граници на разширяването на изборителното право.* – В: „Конституционни изследвания 2012-2013 г. Конституционноправна защита на основните права и свободи“, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, С., 2014, с. 387-409

В публикацията се обосновава теоретичното признание, че участието в изборите е основно политическо право на гражданите, което предполага премахване на всякакви юридически ограничения, които го превръщат в привилегия. Според автора съвременната правна теория определя съдържанието на принципа на всеобщото изборително право като право на участие в изборите на всички политически дееспособни лица.

Посочените публикация налагат обобщението, че основните научни приноси на автора са в областта на конституционноправните аспекти на изборителната система, политическото представителство, политическите партии, конституционният модел на парламентарната система на управление в България и основните политически права на

гражданите. Предмет на разглеждане е функционирането на модела на конституционно управление, установен в България и правните на политическата система през последните две десетилетия.

Научно-изследователската дейност на кандидата напълно съответства на изискването на чл.29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ.

4. Заключение

Преподавателската, научната и служебната дейност на кандидата за академичната длъжност „професор” напълно отговарят на условията на конкурса. Те са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Доц. д-р Пламен Киров притежава качествата на утвърден и уважаван учен и преподавател. Смятам, че заемането на академичната длъжност „професор” е закономерна стъпка в неговото професионално развитие.

Предвид високата стойност на преподавателската и научна дейност на кандидата, вземайки предвид неговите постижения в науката и личните му професионални качества, формулирам своята „положителна оценка” и препоръка към Научното жури да вземе решение и да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ“Св. Климент Охридски“ да избере доц. д-р Пламен Веселинов Киров за заемане на академичната длъжност професор по Конституционно право, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, в катедра „Конституционноправни науки”.

гр. София
14.05.2015 г.

Член на журито:

Доц. д-р Бойка Чернева